

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2011-01-27
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 47877-10
 Enhet 17

SÖKANDE

Svevia AB, 556768-9848
 Box 4018
 171 04 Solna

Ombud: Advokat Peter Thors
 Advokatbyrån Hellgren Linander KB
 Box 24053
 104 50 Stockholm

MOTPART

Solna stad
 171 86 Solna

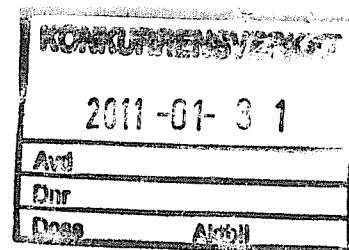
Ombud: Jur.kand. Hampus Ek och advokat John Hane
 c/o Foyen Advokatfirma
 Box 7229
 103 89 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller Svevia AB:s ansökan om överprövning genom att besluta att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts. Rättelsen ska bestå i att Solna stad ska ta upp Svevia AB:s anbud till prövning.

Dok.Id 95025

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Solna stad har genomfört en offentlig upphandling avseende ombyggnad av en park på Lundagatan i Stockholm. Upphandlingen genomfördes inom ramen för ett s.k. förenklat förfarande och entreprenadformen är utförande-entreprenad (general-). I tilldelningsbeslut daterat den 6 december 2010 beslutade Solna stad att anta E-schakt Entreprenad AB:s anbud. Av Solna stads anbudsprövningsprotokoll daterat den 3 december 2010 framgår att Svevia AB inte kvalificerat sig på grund av att sanningsförsäkran inte var undertecknad av firmatecknare enligt registreringsbeviset och det inte framgår på annat sätt av anbudet att personen hade rätt att teckna firman.

Svevia AB yrkar att Solna stads tilldelningsbeslut ska rättas på så sätt att bolagets anbud ska tas upp till prövning.

Solna stad bestrider bifall till överklagandet.

Anbudets undertecknande

Svevia AB:s (bolaget) inställning

Bolagets anbud undertecknades av Per Åkesson, chef för arbetschefsområde Stockholm Norr, och enligt bolagets interna chefsinstruktion är han behörig att fatta beslut upp till ett värde av 10 Mkr. Det har således skett en särskild delegation till Per Åkesson avseende denna upphandling. Delegationen är undertecknad av bolagets VD, Per-Olof Wedin och regionchef Anna-Lena Rodebjer. Delegationen gavs in i samband med att Solna stad i ett mejl daterat den 26 oktober 2010 efterfrågade ett förtydligande avseende Per Åkessons rätt att teckna firman.

Det har inte framgått av förfrågningsunderlaget att anbudet måste undertecknas av bolagets företrädare enligt aktiebolagslagen (d.v.s. bolagets sty-

relse) och behörig firmatecknare enligt registreringsbeviset. För det fall punkten AFB.51 ska tolkas på det sätt Solna stad gör gällande, att anbudsgivarens företrädare enligt 8 kap. 35 § aktiebolagslagen måste underteckna anbudet, är det motstridigt med vad som anges i anbudsformuläret om ”behörig firmatecknare”. Det är inte fråga om samma sak, även om styrelseledamöter ofta är firmatecknare och tvärtom. Det framgår inte heller av förfrågningsunderlaget att behörigheten för den som undertecknade anbudet skulle styrkas i anbudet. Bolaget har ändå, på begäran av Solna stad, styrkt Per Åkessons behörighet att företräda bolaget och teckna dess firma i den aktuella upphandlingen. Den firmateckningsrätt som delegerats Per Åkesson omfattar givetvis samtliga handlingar som skulle undertecknas i upphandlingen.

Solna stads inställning

Det ifrågasätts inte att Per Åkesson genom ställningsfullmakt samt särskilt upprättad skriftlig fullmakt haft rätt att underteckna själva anbudet. Det är inte heller grunden till att bolagets anbud förkastats.

Sanningsförsäkrans undertecknande

Bolagets inställning

Solna stad har felaktigt förkastat bolagets anbud med motiveringen att en sanningsförsäkran inte undertecknats av firmatecknare. Det har lett till att bolaget, som hade det lägsta anbudspriset och därför skulle ha tilldelats uppdraget, lidit skada. I de administrativa föreskrifterna för upphandlingen angavs bl.a. (AFB.31 s. 7) att anbudsgivare skulle ge in en sanningsförsäkran enligt viss punkt i föreskrifterna (AFB.511). Nämnda punkt fanns inte i föreskrifterna. I en annan punkt (AFB.51) med overskriften ”prövning av anbudsgivare” (s. 8) angavs att anbudsgivare genom ställföreträdare skulle intyga att skäl för uteslutning inte förelåg på grund av sådana omständigheter som anges i 10 kap. 1 eller 2 § LOU.

I upphandlingen var inte uppställt något krav på att sanningsförsäkran skulle vara undertecknad av firmatecknare enligt registreringsbeviset.

Dessutom hade bolaget kommit in med en delegation från firmatecknare enligt registreringsbeviset som visade att Per Åkesson hade rätt att teckna firma i denna upphandling. Han har haft såväl ställningsfullmakt som särskilt upprättad skriftlig fullmakt att underteckna bolagets anbud i upphandlingen. Delegationen till honom har inte som Solna stad gjort gällande skett i efterhand utan delegationen är daterad samma dag som anbudet gavs in.

Med hänsyn till att ett undertecknande av anbudsformuläret innebär ett undertecknande av sanningsförsäkran, är bolagets uppfattning att den ingivna fullmakten genom sin direkta ordalydelse, bl.a. delegeras rätten att ”underteckna anbudet”, ger Per Åkesson rätt att å bolagets vägnar underteckna anbudet och därigenom även sanningsförsäkran. När Solna stad begärde komplettering efterfrågades bara uppgift om Per Åkessons rätt att teckna firman och detta får anses avse rätten att underteckna anbudet – inte hans rätt att underteckna sanningsförsäkran. Solna stad verkar ha uppfattningen att det inte går att delegera undertecknande av en sanningsförsäkran.

Till anbudet bifogades även en handling undertecknad av Per-Olof Wedin i vilken han bl.a. intygade att bolaget och dess företrädare inte var försatta i konkurs eller underkastade näringsförbud, eller dömda för brott avseende yrkesutövningen m.m. Det gavs även in ett utdrag från bolagsverket, av vilket det bl.a. framgår att Per-Olof Wedin i förening med Anna-Lena Rodebjer tecknar bolagets firma. Av registerutdraget framgår också att Per-Olof Wedin äger rätt att ensam teckna firman avseende löpande förvaltningsåtgärder. I förarbetena till aktiebolagslagen anges som exempel på löpande förvaltning avtal mellan kunder och leverantörer. Lämnande av anbud faller i normalfallet inom VD:s behörighet. Den aktuella upphandlingen är en mycket liten markentreprenad sett till bolagets totala omsätt-

ning. Den är vare sig av ovanligt slag eller av stor betydelse för bolaget, varför lämnande av anbud och undertecknande av i anbudet förekommande handlingar i detta specifika fall fallit inom VD:s behörighet. Det stämmer att den av Per-Olof Wedin undertecknade sanningsförsäkran skiljer sig mot den sanningsförsäkran Solna stad formulerat i förfrågningsunderlaget men det saknar relevans.

Solna stads inställning

Av de administrativa föreskrifterna i förfrågningsunderlaget framgår (AFB.31) att anbudet skulle innehålla en sanningsförsäkran enligt viss punkt (AFB.511). Solna stad vitsordar att nämnda punkt inte finns med i föreskrifterna men under en annan punkt (AFB. 51) anges följande:

”Anbudsgivaren kommer att uteslutas i det fall omständigheter enligt 10 kap. 1 och 2 § § LOU föreligger. Anbudsgivare skall genom ställföreträdare intyga om att ovan inte föreligger genom bifogade dokument enligt AFB. 31”.

Det står således klart att det var det bifogade dokumentet som skulle undertecknas och att det skulle undertecknas av ställföreträdare. Bolaget gav in sitt anbud och den bifogade sanningsförsäkran var undertecknad av en person som inte var bolagets ställföreträdare och därför inte behörig att teckna firman.

Bolagets anbud innehöll också en sanningsförsäkran undertecknad av dess VD. Denna sanningsförsäkran var emellertid inte likalydande med den Solna stad bifogat förfrågningsunderlaget och omfattades inte av någon försäkran angående 10 kap. 1 § LOU enligt kraven som ställts upp (AFB. 51). Sannolikt härrör det inskickade dokumentet från någon annan upphandling. Den sanningsförsäkran som undertecknades av VD:n är därför bristfällig av två anledningar; dels rör det sig om ett dokument som inte överensstämmer med den sanningsförsäkran som bifogats förfrågningsunderlaget, dels har VD:n inte haft rätt att teckna bolagets firma annat än be-

träffande den löpande förvaltningen. Ingivande av anbud är inte att anse som löpande förvaltning. Enligt 8 kap. 35 § aktiebolagslagen är det styrelsen som företräder bolaget och tecknar dess firma. Styrelsen är alltså exklusivt behörig företrädare för bolaget och med en strikt tolkning faller då VD inte in under detta. VD har dock enligt samma lag en begränsad rätt att sköta bolagets löpande förvaltning. Även om man skulle komma fram till att VD i detta fall varit behörig att underteckna anbudet som en löpande förvaltningsåtgärd har han ändå inte haft rätt att underteckna en sanningsförsäkran för bolagets räkning.

Uteslutning och skall-krav

Bolagets inställning

Det stämmer visserligen att det inte finns någon skyldighet för upphandlande myndighet att begära att en anbudsgivare ska komplettera sitt anbud. Om myndigheten ändå begär att en leverantör ska komma in med komplettering föreligger inte heller någon rätt för myndigheten att bortse från den samma.

Bolaget delar inte Solna stads uppfattning att en upphandlande myndighet vid upphandlingar under tröskelvärdena är fria att ställa upp vilka kvalificeringskrav den vill och infordra vilka bevis för det den önskar. Den aktuella sanningsförsäkran är inte ett kvalificeringskriterium, d.v.s. ett krav på leverantörens tekniska eller ekonomiska kapacitet. Den är ett bevis på att det saknas grund för att utesluta bolaget. Uteslutning av anbudsgivare får endast ske på de grunder som anges i 10 kap. 1 och 2 § § LOU, även vad gäller upphandlingar under tröskelvärdena. Bestämmelsen i 10 kap. 1 § ger inte en upphandlande myndighet rätt att slentrianmässigt begära att en anbudsgivare ska visa att det inte föreligger grund för att utesluta anbudsgivaren på någon av de grunder som anges i bestämmelsen. Det anges tvärtom att endast om det finns grundad anledning att anta att en leverantör ska uteslutas får den upphandlande myndigheten begära att leverantören visar

att grund för uteslutning inte föreligger. Därför kan slutsatsen dras att en myndighet motsatsvis inte får kräva att leverantören ska visa att det inte föreligger skäl för uteslutning utan grundad anledning. Solna stad saknar därmed rätt att utesluta bolaget på grunden att rätt sanningsförsäkran inte getts in.

Vad gäller de fakultativa grunder för uteslutning som anges i 10 kap. 2 § får upphandlande myndighet begära att leverantören ska visa att grund för uteslutning inte föreligger. Samtliga av dessa punkter omfattas av den sanningsförsäkran bolaget lämnat in. Bolaget har därmed uppfyllt det krav som ställts upp i förfrågningsunderlaget.

Solna stads inställning

Av förfrågningsunderlaget framgår det tydligt att den omständigheten att en behörig firmatecknare skulle underteckna sanningsförsäkran utgjort ett s.k. skallkrav i upphandlingen. I enlighet med de krav på öppenhet m.m. som anges i 1 kap. 9 § LOU får en upphandlande myndighet inte anta anbud som inte uppfyller samtliga skallkrav som ställts upp i förfrågningsunderlaget. Skälet till att bolagets anbud förkastades i detta fall var att en icke-behörig firmatecknare undertecknat sanningsförsäkran. Rätten att underteckna själva anbudet, d.v.s. anbudsformuläret, innebär inte rätt att underteckna sanningsförsäkran då det är fråga om helt separata moment. Om Solna stad godtagit bolagets sanningsförsäkran skulle det innebära att man handlade i strid med LOU.

Solna stad har inte haft någon skyldighet att begära ett förtydligande från bolaget med anledning av brister i anbudet. Kammarrätten har uttalat (mål nr 4045-06) att det enligt LOU inte finns någon skyldighet för en upphandlande enhet att ge anbudsgivare möjlighet att komplettera sitt anbud. Inte heller av praxis eller andra rättsliga principer som ligger till grund för reglerna om offentlig upphandling kan någon sådan skyldighet utläsas. Solna

stad har trots det begärt ett förtydligande av bolaget. Det har då kommit in en komplettering från bolaget med innebörden att man i efterhand delegerat till Per Åkesson att godkänna och underteckna anbudet samt kompletteringar till detta, föra bolagets talan vid möten och underteckna kontrakt. Det framgår inte av delegeringen att Per Åkesson skulle ha rätt att underteckna sanningsförsäkran på så sätt som gjorts.

Bolagets anbud har därför inte uppfyllt de krav som ställts i upphandlingen, vare sig tiden innan eller efter kompletteringen. Den offentliga upphandlingen har skett under de s.k. tröskelvärdena och därmed är den upphandlande myndigheten fri att ställa vilka kvalificeringskrav den vill under förutsättning att de är relevanta för kontraktets fullgörande. Upphandlande myndighet kan även infordra vilka bevis de önskar för att ett bolag uppfyller de kvalificeringskrav som ställts upp, förutsatt att man följer bestämmelserna i EU-fördraget och de grundläggande EU-rättsliga principerna.

Solna stad har inte agerat i strid med LOU eller de gemenskapsrättsliga principerna och bolaget har inte lidit skada. Solna stad har därför haft rätt att förkasta bolagets anbud eftersom det innehållit brister i förhållande till de kvalificeringskrav som ställts upp i upphandlingen.

Proportionalitet

Bolaget gör i sista hand gällande att om kravet i AFB. 51 ska tolkas på det sätt Solna stad påstår är det oproportionerligt och står därmed i strid med 1 kap. 9 § LOU. Syftet måste anses vara att man inte ska anta en anbudsgivare som det finns grund för att utesluta enligt 10 kap. 1 eller 2 § LOU.

Solna stad invänder att kravet på att en behörig firmatecknare ska underteckna sanningsförsäkran strider inte mot proportionalitetsprincipen i 1 kap. 9 § LOU. En upphandlande myndighet är fri att ställa vilka kvalifice-

ringskrav den önskar så länge kraven är relevanta för kontraktets fullgörande och har även rätt att infordra de bevis man anser nödvändiga.

UTREDNINGEN I MÅLET

Av Solna stads förfrågningsunderlag framgår bl.a. följande. Under punkten AFB.51 med rubriken ”prövning av anbudsgivare” anges att en anbudsgivare kommer att uteslutas om det föreligger sådana omständigheter enligt 10 kap. 1 eller 2 § LOU. Vidare anges att anbudsgivare genom ställföreträdare ska intyga om att det inte föreligger sådana omständigheter genom att underteckna bifogad sanningsförsäkran enligt punkten AFB.31.

Bolaget har gett in en delegering med rubriken ”delegering av arbetsuppgifter för ’Ombyggnad park – Lundagatan 2’ ”. Skrivelsen är daterad 2010-10-06 och är en delegering till Per Åkesson att godkänna och underteckna anbudet samt kompletteringar till detta, föra Svevia AB:s talan vid möten och underteckna kontrakt. Delegeringen är undertecknad av bolagets VD i förening med regionchefen Anna-Lena Rodebjer.

Av Solna stads anbudsprövningsprotokoll daterat 2010-12-03 framgår att bolaget inte uppfyller kraven vid prövning av anbudsgivare på grund av att bifogad sanningsförsäkran inte är undertecknad av firmatecknare enligt registreringsbeviset och det framgår inte på annat sätt att personen har rätt att teckna firman.

DOMSKÄL

I målet aktuella bestämmelser m.m.

Av 1 kap. 4 § LOU följer att en upphandling ska göras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföras affärsmissigt. Anbudsgivare, anbudssökande och anbud ska behandlas utan ovidkommande hänsyn.

Av 1 kap. 21 § andra stycket anges att en upphandlande enhet får begära att ett anbud eller en ansökan förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Av 16 kap. 1 § följer att en leverantör som anser sig lidit skada eller kunna komma att lida skada får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärd enligt 5 eller 15 § (ansökan om överprövning).

I 16 kap. 5 § stadgas att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Begreppet ställföreträdare

Kammarrätten har uttalat följande vad gäller behörighet att teckna firma i anbudsfrågan m.m. (mål nr 1988-07). (Tidigare) nämnden för offentlig upphandling har i olika sammanhang understrukt vikten av att anbud undertecknas av behörig firmatecknare, eftersom den upphandlande enheten annars riskerar att hamna i en situation där en antagen anbudsgivare som antagits av olika skäl inte vill stå fast vid sitt anbud. Därför ska ett anbud som inte är undertecknat förkastas om det står som ett ”skall-krav” i förfrågningsunderlaget att anbuden ska vara egenhändigt undertecknade. Nämnden har vidare uttalat att vad gäller behörigheten att underteckna ett upphandlingskontrakt är allmänna civilrättsliga regler tillämpliga vid bedömningen om ett upphandlingskontrakt är undertecknat av en behörig företrädare.

Enligt aktiebolagslagen (2005:551) ska den verkställande direktören i ett bolag sköta den löpande förvaltningen efter styrelsens instruktioner (8 kap. 29 §). Den verkställande direktören får alltid företräda bolaget och teckna dess firma när det gäller sådana löpande förvaltningsåtgärder som avses i 29§ (8 kap. 36 §). Vidare framgår att styrelsen får bemyndiga en styrelseledamot, den verkställande direktören eller någon annan att företräda bola-

get och teckna dess firma (*särskild firmatecknare*). Detta framgår av 8 kap. 37 §.

Av aktiebolagslagen framgår att styrelsen företräder bolaget och tecknar dess firma (8 kap. 35 §). Firmateckningsrätten innefattar rätt att som bolagets ställföreträdare representera bolaget vid avtal, både skriftliga och muntliga, och andra rättshandlingar samt inför domstolar och myndigheter i övrigt (se bl.a. prop. 1975:103 s. 380). I nämnda förarbeten uttalas även att styrelsen har rätt att bemyndiga vem som helst som firmatecknare, om det inte framgår annat av bolagsordningen eller vissa andra omständigheter som regleras i lag. Styrelsen kan besluta begränsningar i firmatecknarens befogenheter, t.ex. begränsning till vissa slag av rättshandlingar, men en sådan begränsning får inte registreras.

Högsta Domstolen har uttalat (NJA 1995 s 437) att i de fall ett bolag bemyndigat någon att företräda ett bolag och ensam teckna dess firma, kan den personen utåt sägas ha samma behörighet som styrelsen att företräda bolaget utåt. Den behörigheten åtföljs dock inte per automatik av någon motsvarande befogenhet. Först om firmatecknaren har en befattning som medför rätt att i vissa hänseenden handla med utomstående, t.ex. som inköpschef eller av styrelsen får uppdrag att företa en viss rättshandling eller vissa rättshandlingar får han företräda bolaget.

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan i målet är om Solna stad haft rätt att utesluta bolaget som anbudsgivare på grund av att en person som inte är registrerad firmatecknare skrivit under den till förfrågningsunderlaget bifogade sanningsförsäkran och därför inte uppfyllt ett s.k. skullkrav som ställts upp av den upphandlande myndigheten. Fråga är också om bolaget till följd av uteslutningen lidit skada eller kan komma att lida skada.

Bolaget har utöver anbud och den av Solna stad bifogade sanningsförsäkran gett in en sanningsförsäkran med annan lydelse än den bifogade. Denna sanningsförsäkran är undertecknad av VD. Förvaltningsrätten gör i detta avseende samma bedömning som Solna stad, nämligen att den är felaktig på grund av att den har annan lydelse än den bifogade samt att VD inte varit behörig att underteckna en sanningsförsäkran för bolagets räkning som en löpande förvaltningsåtgärd. Bolagets invändningar i den delen ska därför lämnas utan avseende.

I målet är utrett att bolagets VD Per-Olof Wedin och regionchef Anna-Lena Rodebjer delegerat till chefen för chefsarbetsområde Stockholm norr, Per Åkesson, att föra bolagets talan på möten och skriva under anbud och andra handlingar i den aktuella upphandlingen. Av registerutdrag från bolagsverket framgår att Per-Olof Wedin i förening med Anna-Lena Rodebjer tecknar bolagets firma. Det finns alltså ett bemyndigande för Per Åkesson från företrädare och firmatecknare för bolaget att företräda detsamma i den aktuella upphandlingen genom att muntligen föra bolagets talan och skriva under anbud och andra handlingar inom ramen för upphandlingen.

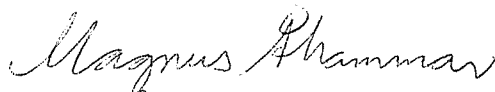
Per Åkesson är därmed att anse som ställföreträdare för bolaget i upphandlingen och har haft såväl behörighet som befogenhet att skriva under anbudet och sanningsförsäkran för bolagets räkning. Det framgår vare sig av förfrågningsunderlaget eller av allmänna civilrättsliga regler att en ställföreträdare för ett bolag måste vara registrerad firmatecknare.

Solna stad har via mejl 2010-10-26 begärt in kompletterande uppgifter från bolaget angående Per Åkessons rätt att teckna bolagets firma och bolaget har i samband med det gett in delegeringen. En upphandlande myndighet har i och för sig inte någon skyldighet att i en upphandling av det aktuella slaget begära in komplettering från en anbudsgivare. Det framstår dock som något motsägelsefullt att Solna stad ändå begärt in kompletterande

uppgifter men sedan lämnat dessa utan avseende. Solna stad har godtagit att Per Åkesson haft behörighet att för bolagets räkning underteckna anbudet men inte den bifogade sanningsförsäkran. En sanningsförsäkran måste anses vara en handling tillhörande förfrågningsunderlaget och kan inte ses som en helt separat företeelse i detta sammanhang. Förvaltningsrätten bedömer att det därför finns skäl att ifrågasätta att Solna stad godtagit att Per Åkesson undertecknat anbudet men inte sanningsförsäkran. Solna stad har, genom att utesluta bolaget som anbudsgivare på grund av nämnda omständigheter, handlat i strid med LOU. Förvaltningsrätten bedömer vidare att bolaget kan komma att lida skada genom att det uteslutits som anbudsgivare, på den grund bolaget anfört i sin ansökan om överprövning.

Mot bakgrund av det anförda ska bolagets ansökan bifallas och rättelse ska ske på så sätt att bolagets anbud ska tas upp till prövning i den offentliga upphandlingen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109 LOU)

Magnus Åhammar

Rådman

Föredragande har varit Johanna Segerheim.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.